

Nr 95.

Ankom till riksdagens kansli den 3 maj 1921 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående understödjande av folkskolebarns ferie- och studieresor.

(2:a avd.)

I den till riksdagen den 7 januari 1921 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t, under åberopande av punkt 182 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till understödjande av folkskolebarns ferie- och studieresor från dess nuvarande belopp, 70,000 kronor, med 195,000 kronor till 265,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 553—556 i statsrådsprotokollet.

Under år 1919 har det för ifrågavarande ändamål anvisade anslaget överskridits med något mer än 240,000 kronor. Anledningen härtill torde, på sätt i statsrådsprotokollet framhålles, vara att söka dels i höjningen av järnvägarnas biljettpriser dels ock däri, att antalet såväl resor som deltagare ansenligt ökats. Enligt vad departementschefen meddelat, har järnvägsstyrelsen numera utfärdat vissa kontrollföreskrifter, på grund av vilka enligt styrelsens mening ferieresornas antal antagligen komma att minska. Vidare har departementschefen tänkt sig en höjning av den för närvarande utgående avgiften av 5 öre för person och zon till 10 öre.

Den benägenhet att överskridas, som kännetecknar det föreva-

rande anslaget, manar otvivelaktigt att tillse, huruvida icke vissa anordningar kunna vidtagas eller vissa bestämmelser utfärdas, varigenom utgifterna för ifrågavarande ändamål kunde hållas inom ramen för det i riksstaten uppförda anslagsbeloppet. Givetvis möta svårigheter att härvid finna de utvägar, som kunna i allo anses lämpliga och ändamålsenliga. En höjning, på sätt departementschefen tänkt sig, av avgiften för person och zon till 10 öre skulle otvivelaktigt bidra till begränsning av utgifterna å anslaget; men det kan enligt utskottets mening ifrågasättas, huruvida en sådan höjning är tillräcklig för ernående av det därmed avsedda syftemålet. Utskottet vill för sin del förorda, att avgiften bestämmes till 15 öre. Dock torde härvid ett lägre belopp böra ifrågakomma beträffande obemedlade barn, och synes det utskottet lämpligen kunna åt kommunalt och enskilt intresse anförtros att i förevarande avseende sörja för de barn, beträffande vilka ekonomiska omständigheter stå hindrande i vägen för deltagande i ifrågavarande resor. Vidare förutsätter utskottet, att Kungl. Maj:t låter sig angeläget vara att tillse, att effektivare kontrollföreskrifter än de nuvarande varda utfärdade, varigenom man kan förebygga ett sådant överskridande av anslaget, som enligt statsrådsprotokollet ägt rum. Vid nu anförda förhållanden synes anslaget kunna begränsas till 150,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till understödjande av folkskolebarns ferie- och studieresor från dess nuvarande belopp, 70,000 kronor, med 80,000 kronor, till 150,000 kronor, att utgå enligt de bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

Stockholm den 29 april 1921.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtande nr 94.

Reservation

av herrar *O. U. B. Olsson*, *C. I. Asplund*, *J. Nilsson* i Malmö, *O. H. Waldén*, *C. A. Jansson* i Falun, *W. Bäckström*, *O. Nilsson* i Örebro och *S. E. Ljungkvist*, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Under år 1919 — — — 10 öre.

För att förebygga ett sådant överskridande av anslaget i fråga, vilket, på sätt nämnts, skett för år 1919, synes det utskottet av vikt att tillse, att erforderliga kontrollföreskrifter varda av Kungl. Maj:t utfärdade och behörigen iakttagna. Genom den av departementschefen ifrågasatta ökningen av avgiften för person och zon från 5 till 10 öre, vilken ökning utskottet finner skälig, torde utan tvivel vissa garantier vinnas för att anslaget hålles inom behöriga gränser, och håller utskottet före, att under förutsättning av en sådan höjning samt av skärpta kontrollföreskrifter anslaget torde kunna begränsas till 175,000 kronor. Anslaget synes böra utgå efter de bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott utfärda.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till understödjande av folkskolebarns ferie- och studieresor från dess nuvarande belopp, 70,000 kronor, med 105,000 kronor till 175,000 kronor, att utgå enligt de bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.»
